

Osnovna šola heroja Janeza Hribarja

Cesta Notranjskega odreda 32

1386 Stari trg pri Ložu

tel: 01 707 12 50, fax: 01 707 12 60

os.h-janeza-hribarja@guest.arnes.si

Vsebine
IZBIRNIH PREDMETOV
v 9. razredu osnovne šole v šolskem letu 2023/24

Astronomija – Sonce, Luna in Zemlja

Genetika

Kemija v okolju

Kemija v življenju

Likovno snovanje III

Načini prehranjevanja

Nemščina III

Obdelava gradiv: umetne snovi

Okoljska vzgoja III

Projekti iz fizike in ekologije

Računalništvo: računalniška omrežja

Retorika

Šport za zdravje

Turistična vzgoja

Verstva in etika III

ASTRONOMIJA – SONCE, LUNA IN ZEMLJA

Astronomija je enoletni naravoslovni predmet, namenjen učencem 7., 8. ali 9. razreda. Učenec lahko vpiše k izbirnemu predmetu tudi šele v 8. ali 9. razredu ne glede na to, da astronomije predhodno še ni obiskoval. V šolskem letu ji je namenjenih 35 ur ali 1 ura na teden. Navezuje se na naravoslovje, geografijo, fiziko in matematiko. Če bodo prijavljeni učenci iz različnih razredov, astronomija ne bo vezana na urnik. Pouk bomo po dogovoru izvedli v popoldanskem času ali po pouku.

Učenci se bodo pri izbirnem predmetu srečali z uvodom v astronomijo, ki velja za najstarejšo vedo in znanost. Astronomija je nastala v trenutku, ko se je človek prvič zazrl v nebo in opazoval zvezde nad obzorjem.

Del pouka bo potekal v učilnici, kjer bomo:

- usvajali nova znanja s pomočjo literature (knjige, revije) in spleta
- širili svoje predstave s pomočjo računalniških simulacij in izdelave make
- spoznavali uporabnost zvezdne karte
- načrtovali opazovanja.

Del pouka bo potekal na terenu, kjer bomo:

- opazovali Sonce in Luno
- opazovali nočno nebo
- če bo le mogoče obiskali planetarij ali observatorij.

1vir: <https://www.bibaleze.si/novice/pojav-ki-je-zanimiv-tudi-za-otroke.html>

Pri urah bodo učenci aktivni. Delali bodo samostojno ali v skupini. Učiteljevih razlag bo malo. Ocenjuje se predvsem učenčevo delo pri pouku, njegov izdelek (plakat, kratka seminarska naloga, projekt). Pisnega ocenjevanja NI, tudi spraševanje NI. Temeljno pri predmetu ni ocenjevanje, temveč opazovanje, načrtovanje dela, raziskovanje, analiza pridobljenih ugotovitev, razvijanje sposobnosti abstraktnega mišljenja, razglabljanje...

Dodatni stroški bodo le v primeru, da bomo obiskali planetarij ali observatorij (morebitna vstopnina in stroški prevoza).

GENETIKA

Izbirni predmet Genetika je izbirni predmet za učence devetega razreda.

Izbirni predmet se povezuje s predmetom Biologija v 9. razredu. Je njena nadgradnja in spada v naravoslovno področje. Pri izbirnem predmetu Genetika učenci poglobijo, nadgradijo in razširijo znanje in izkušnje, ki so jih pridobili pri obveznem predmetu.

Učenci se pri predmetu seznanijo z zakonitostimi prenašanja dednih lastnosti na potomce, znajo izpeljati dominantno, recesivno in intermediarno dedovanja na primeru. Seznanijo se s humano genetiko – določanje spola, spolno vezane bolezni ...

Izdelajo rodovnik širše družine, pridobijo uporabno znanje za razumevanje

procesov in pojavov v zvezi z dednostjo. Pridobijo tudi sposobnost predvidevanja posledic poseganja v dedni material.

Učenci poglobijo, razširijo in nadgradijo že osvojena znanja pri pouku biologije.

KEMIJA V OKOLJU

Rad/-a raziskuješ v naravi in eksperimentiraš?

Pri kemiji v okolju bomo **raziskovali, analizirali, merili, proučevali** bližnjo okolico šole. V okolico bomo opazovali znake onesnaževanja, ki se kažejo na rastlinah in tleh.

- *Proučevali bomo celinske in morske vode.*
- *Raziskovali bomo kakovost tal in podtalnice*
- *Testirali bomo kakovost zraka in vode.*

Vir: http://www2.arnes.si/~ozalecce/kemija/kem_okolje.htm

Vsako temo bomo dodatno raziskali še s pomočjo spletnih virov in se seznanili s problemi onesnaževanja.

Cilji predmeta so:

- Razvijati pozitiven odnos do bivalnega okolja in narave.
- Razvijati spretnosti samostojnega raziskovanja.
- Predstaviti smotrno uporabo nevarnih kemikalij v gospodinjstvu in kmetijskih dejavnostih.
- Seznaniti učence s pomenom toplogrednih plinov in njihov učinek na podnebne spremembe.

Vir: shorturl.at/bgC36

KEMIJA V ŽIVLJENJU

Kemija v življenju je izbirni predmet, ki se izvaja v 9. razredu (32 ur). Namen predmeta je spoznati pomen kemije kot temeljne naravoslovne vede, ki je ključna pri reševanju problemov na različnih področjih: od prehranske, tekstilne, farmacevtske, kozmetične in še vrste drugih. Hkrati predmet razvija tudi sposobnost vrednotenja vpliva kemije na razvoj umetnosti, modnih trendov, odnosa do narave in širših dogajanj v družbi.

Pri predmetu Kemija v življenju se bodo prepletale naslednje teme:

- Tekmovanje snovi (kromatografija);
- Ugotavljali bomo, katera barvila vsebujejo listi različnih rastlin.
- Kemija tudi diši (eterična olja);
- Pridobivali bomo različna eterična olja, ki jih bomo kasneje tudi uporabili.
- Svet barvil (naravna barvila);
- Iz rastlin bomo izolirali naravna barvila in jih nato uporabili za barvanje raznih materialov.

Učenci pri izbirnem predmetu usvojijo postopke eksperimentiranja (raziskovalnega) dela: od načrtovanja do izvajanja eksperimentov, opazovanja, zbiranja, beleženja, razvrščanja, analize in predstavitve podatkov

(procesiranje podatkov), postavljanja zaključkov in ocenitev smiselnosti rezultatov in zaključkov ter njihovo povezovanje s teorijo in življenjskim okoljem.

Za izbirni predmet so predvidene t.i. blok ure v 1. ali 2. polletju.

LIKOVNO SNOVANJE III

CILJI

Učenci:

- razvijajo zmožnost opazovanja, predstavljivosti, likovnega mišljenja, likovnega spomina in domišljije,
- razvijajo zmožnost za samostojno oblikovanje lastnih zamisli,
- razvijajo čut za estetsko izvedbo ideje,
- spoznavajo vlogo in pomen estetskih vizualnih komunikacij,
- razvijajo zmožnost razumevanja različnih medijev vizualne kulture.

OPIS

Izbirni predmet likovno snovanje 3 je namenjen učencem 9. razreda, ki jih likovno izražanje še posebej veseli. Učenci poglobijo znanje grafičnega in prostorskega oblikovanja. Učenci se pri pouku posvetijo tudi risarskemu in slikarskemu izražanju.

Pouk poteka enkrat tedensko in zajema 32 ur. Ure se po potrebi strnejo, saj delo lahko poteka tudi zunaj likovne učilnice.

OCENJEVANJE:

Ocenjujejo se vsi likovni izdelki. Merila izhajajo iz posamezne likovne naloge. Vrednosti so: rešitev likovnega problema, izvedba likovne tehnike in likovnega motiva ter odzivnost.

*Nekateri slikarji pretvorijo sonce v rumeno piko,
drugi pretvorijo rumeno piko v sonce.*
(Pablo Picasso)

NAČINI PREHRANJEVANJA

ŠTEVILO UR:

LETNO: 32

TEDENSKO: 2 uri na 14 dni

S skupino izbirnega predmeta se dobimo na vsakih 14 dni po 2 šolski uri, tri srečanja bi podaljšali v tri šolske ure (po dogovoru).

TEMATSKI SKLOPI:

- Prehranjenost
- Prehrana v različnih starostnih obdobjih
- Tradicionalni in drugačni načini prehranjevanja
- Prehrana v posebnih razmerah

KRATEK OPIS PREDMETA:

Pri izbirnem predmetu načini prehranjevanja učenci spoznavajo slovenske narodne jedi in jedi drugih narodnosti. Učenci spoznajo tudi druge načine prehranjevanja (vegetarijanstvo, makrobiotika, prehrana športnikov,...), prehrano v različnih starostnih obdobjih, spoznajo pa tudi prehrano v naravi in v izrednih razmerah.

OPIS DELA PRI PREDMETU:

Poudarek je predvsem na praktičnem delu:

- pripravi slovenskih narodnih jedi
- pripravi jedi različnih kuhinj sveta,
- degustaciji različnih kulinaričnih jedi,
- urejenosti in higieni delovnega prostora in
- pripravi pogrinjков,
- terensko spoznavanje divjih rastlin iz narave in priprava jedi.

Teoretični del zajema:

- spoznavanje različnih kuhinj sveta,
- spoznavanje stanja prehranjenosti in oblikovanje svojega kartotečnega lista stanja prehranjenosti.
- analizo jedilnika.

V začetku šolskega leta obiščemo sejem Narava-zdravje.

POVEZAVA S PREDMETI: BIO, KEM, NAR, GOS

PREDVIDENI STROŠKI: prevoz do Ljubljane in vstopnina na sejem Narava zdravje

NEMŠČINA III

Zakaj izbrati nemščino?

Znanje tujega jezika predstavlja dobro popotnico za nadaljnje izobraževanje in poklicno pot. Večina srednjih šol kot drugi tuj jezik ponuja nemščino, tako da bi učencem predznanje nemščine olajšalo učenje, hkrati pa omogočilo, da svoje znanje še nadgradijo.

Kako se izvaja?

Obvezni izbirni predmet nemščina se izvaja **dve uri na teden** (70 ur letno). Učenec, ki si izbere obvezni izbirni predmet nemščina v 7. razredu, ima možnost, da ga obiskuje do 9. razreda. Učne vsebine se nadgrajujejo in dopolnjujejo.

Kaj se učenec nauči?

Učenci razvijajo slušno in bralno razumevanje ter ustno in pisno sporočanje. Učne teme: pozdravljanje, predstavitev osebe, šola, družina, čas in prosti čas, bivanje v mestu ali na deželi, živali, dežele nemškega govornega območja, počitnice, dopisovanje, nakupovanje, naročanje v restavraciji, žepnina, telo in zdravje, izleti in potovanja, prazniki, nemško govoreče dežele, pesmi, ... V okviru pouka nemščine vsako leto organiziramo strokovno ekskurzijo v Avstrijo.

Kako poteka učenje?

Nov jezik bodo učenci spoznavali z drugačnimi oblikami dela (dramski prizor, lutkovna igra, izdelava makete Starega trga in voden ogled v nemškem jeziku, izdelava okraskov po navodilih v nemščini, priprava jedi po nemškem receptu, obisk restavracije in naročanje v nemškem jeziku, katalog oblačil in modna revija, branje knjig za nemško bralno značko....).

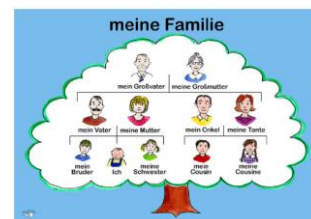

Kako poteka ocenjevanje?

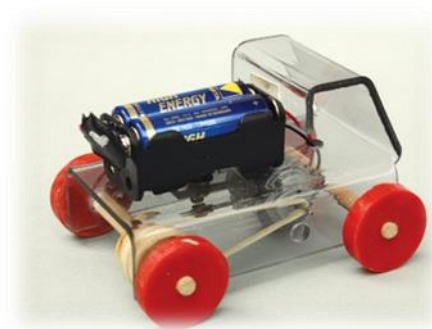
Znanje učencev pri se ocenjuje s številčnimi ocenami. Preverja se slušno in bralno razumevanje, govor, pisanje, poznavanje in rabo besedišča ter slovničnih pravil.

Kaj učenci potrebujejo?

Učenci potrebujejo zvezek. Učno gradivo pripravi učitelj.

OBDELAVA GRADIV: UMETNE SNOVI

Pri tem predmetu obdelujemo predvsem umetne snovi, z njimi pa še druga gradiva, ki so potrebna za izdelavo predmetov, kot so: usnje, tekstil, papirna in lesna gradiva, lahko pa tudi mehkejša kovinska gradiva v obliki pločvine in žice. Pri obdelavi predmetov od strojev uporabljamo le vibracijsko žago,

električni vrtalni stroj in tračni ali kolutni brusilnik. Pri izdelavi predmetov lahko učenci uporabljajo tudi električni spajkalnik in grelnik z vročim zrakom. Eden od izdelkov bo nastal z delitvijo dela, da učenci poleg obrtniškega spoznajo tudi industrijski način proizvodnje.

Pri delu učenci samostojno uporabljajo priročnike in druge vire informacij. Iščejo lastne rešitve pri konstruiranju predmetov, ter sodelujejo pri organizaciji delovnega mesta in proizvodnega procesa.

Konstruirajo in oblikujejo uporabne in dekorativne predmete tako, da uporabijo znanja, ki so jih pridobili pri predmetu tehnika in tehnologija in znanja iz naravoslovnih predmetov.

Pouk je organiziran v ustrezno opremljeni šolski delavnici.

Prevladuje individualno praktično delo. Posebna pozornost je namenjena varstvu pri delu.

OKOLJSKA VZGOJA III

Okoljska vzgoja je izbirni predmet temelji na spodbujanju "okoljske pismenosti", se pravi temelji na ozaveščanju naraščajoče okoljske problematike.

Natančneje predmet spodbuja zavedanje vrednosti naravnega okolja, njegove ranljivosti in ohranjanje okoljskih vrednot. Učenci bodo raziskovali posledice človekovih posegov v naravne procese in prepletenost različnih vidikov (ekoloških, tehniških, ekonomskih, družbenih, psiholoških, ipd.) in njihovo vlogo v procesu reševanja okoljske problematike.

Učenci v okviru predmeta razvijajo osnovna stališča in vrednote potrebne za varovanje in izboljšanje okolja. Razvijajo različne dinamične lastnosti, kot sta iniciativnost in samostojnost, ter urijo lastne zmožnosti za akcije, ki izboljšujejo okolje in trajnostni način življenja. Skupaj tako raziskujemo različne alternativne zamisli prihodnjega življenja.

Znotraj predmeta učenci razvijejo akcijsko kompetenco, to je pripravljenost in sposobnost zavzetega in odgovornega ravnanja v okolju ter sprejemanja odločitev, ki bodo zagotavljale kakovostno in zdravo življenje.

Predmet okoljska vzgoja je triletni izbirni predmet, namenjen učencem 7., 8. in 9. razreda. Sestavljen iz treh zaokroženih tematskih vsebin, in sicer Okoljska vzgoja I, Okoljska vzgoja II in Okoljska vzgoja III. Predmet se izvaja enkrat tedensko.

shorturl.at/dNU45

PROJEKTI IZ FIZIKE IN EKOLOGIJE

Je enoletni naravoslovni predmet, namenjen učencem 7., 8. ali 9. razreda.

V šolskem letu je namenjenih 35 ur ali 1 ura na teden. Če bodo vključeni učenci različnih razredov, predmet ne bo na urniku, temveč ga bomo izvedli po pouku ali v popoldanskem času.

Preko opazovanj naravnih pojavov in preko izvajanj preprostih poskusov bomo spoznavali temeljne zakonitosti sveta okrog nas. Opazovali bomo vremenske pojave kot so oblaki, dež, sneg, megla, rosa, pa o njih navadno niti ne razmišljamo, ter drugo dogajanje v naravi. Izvajali bomo preproste poskuse v povezavi s temi pojavi. Tako bomo ugotavljali, kakšni so medsebojni vplivi med okoljem in človekom.

Pri tem predmetu bomo:

- naredili svoj dežemeter
- merili temperature zraka, v avtu,...
- tehtali količino vode v prsti
- merili debelino snežne odeje
- opazovali sneg pod mikroskopom
- izdelali pripomočke in jih uporabili za izvedbo in opazovanje pojavov

Dežemer,

vir: http://osdob.splet.arnes.si/files/2020/03/SPO_PRILOGA-4.pdf

Uporabljali bomo pripomočke za merjenje, spremljal dogajanje v naravi, beležil meritve in pisali ugotovitve ter jih primerjal z ostalimi člani skupine.

Pri urah boste učenci aktivni. Delo bo potekalo individualno ali v manjših skupinah. Delali bomo v naravnem okolju in razredu, del opazovanj pa bo treba opraviti tudi doma. Po vaji bomo naredili kratko poročilo.

Ocenjuje se predvsem učenčevo delo pri pouku in njegov izdelek – dnevnik izpeljanih poskusov. Pisnega ocenjevanja NI, tudi spraševanje NI. Ni učenja pravil in pisanj po nareku. Dodatni stroški niso predvideni.

RAČUNALNIŠTVO: RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

Računalniška omrežja so tretji izbirni predmet iz računalniškega sklopa.

Namenjen je učencem 9. razreda, ki so obiskovali že oba izbirna predmeta (UBE in MME) in tistim učencem, ki imajo dobro računalniško predznanje in niso obiskovali računalništva v 7. in 8. razredu.

Začeli bomo s spoznavanjem računalniških omrežij, našli nekaj primerov različnih omrežij in podrobneje spoznali internet. Naučili se bomo, kako postaviti domače omrežje. Spoznali bomo programski jezik HTML, ki je osnova vsem urejevalnikom spletnih strani. Ko bomo spoznali osnove, bodo učenci ustvarili svojo prvo spletno stran. Naučili se bomo, kako ustvariti in postaviti zanimivo, dobro in uporabno spletno stran. Za konec se bomo naučili nekaj osnov programiranja (kaj je algoritem, diagram poteka in računalniški program). V programskem okolju Scratch bomo sprogramirali preprosto računalniško igrico.

RETORIKA

Izbirni predmet je namenjen učencem 9. razreda. Predstavlja nadgradnjo govornih nastopov, s katerimi se učenci srečajo že pri pouku slovenščine. Retorika ali govorništvo je veda, ki vključuje veščino javnega nastopanja, prepričevanja in utemeljevanja. Biti dober govorec je za vsakogar privlačno. Toda govor niso le izrečene besede in skrbno pripravljen nastop, to je predvsem dobro poznavanje teme, raziskovanje, premišljevanje, iskanje dokazov za in proti in jasno izraženo stališče do določenega problema. Učenci spoznajo prvine in postopke priprave govornega nastopa, načine vplivanja na poslušalce, v pripravljenih razgovorih oblikujejo svoja stališča, se seznani s tehniko jasnega izgovora in za poslušalstvo privlačne in jasne predstavitve vsebine. Vsekakor je ta izbirni predmet primeren za učence, ki radi razmišljajo, pišejo in se preizkušajo v moči izgovorjene besede.

ŠPORT ZA ZDRAVJE

Izvesti 32 ur letno.

Učenci bodo razvijali gibalne in funkcionalne sposobnosti, osvajali in izpopolnjevali različna športna znanja, prijetno doživljali šport, se sproščali, naučili se bodo spoštovati pravila športnega obnašanja, spodbujati sodelovanje in zdravo tekmovalnost ter oblikovati odgovoren odnos do lastnega zdravja.

V program so vključene različne dejavnosti in igre. Nekatere vsebine je mogoče opraviti le v strnjenih oblikah, zato lahko potekajo izjemoma po pouku in zunaj šole.

Vsebine:

- pohodi
- kolesarjenje

- plavanje
- tek na smučeh
- smučanje
- rolanje
- teki v naravi
- igre z žogo
- namizni tenis in badminton

Okvirni strošek: avtobusni prevoz in plavalna karta.

TURISTIČNA VZGOJA

Število ur tedensko: 1

Temeljni namen predmeta je razviti pri učencih pozitivni odnos do turizma in turistov.

Pri pouku bomo s projektnim delom (Pohod po Loški dolini, Turizmu pomaga lastna glava) spoznavali:

- možnosti za razvoj turizma v domačem kraju,
- naravno in kulturno dediščino domačega kraja (terensko delo: ogledali si bomo turistične znamenitosti v Loški dolini in jih tudi predstavili)
- ljudi in ustanove, ki se ukvarjajo s turizmom,
- turistične poklice in možnosti zaposlovanja v turističnih dejavnostih ter razvijali sposobnosti za opravljanje najrazličnejših del v turizmu.

VERSTVO IN ETIKA III

Izbirni predmet je namenjen učencem 7., 8. in 9. razreda. Je trileten predmet, ki ga učenec ima možnost izbrati tudi za eno leto ali dve, saj so vsebine razdeljene v tri zaokrožene celote.

Izbirni predmet Verstva in etika je namenjen učencem, ki želijo razširiti svoje znanje o svetovni raznolikosti.

Vodilni motiv pri obravnavi verstev je priprava učencev, da bodo lahko dojemali raznolikosti verstev kot sestavine raznolikosti sveta. Naravni konkretnih življenjskih vprašanj se bomo soočali z različnostjo vzorov in vzornikov ter ob spoznavanju in sprejemanju različnosti drugih iskali lastno enkratnost. Pozornost je namenjena nasprotjem, ki lahko izhajajo iz ne sprejemanja različnosti, ter pogojem in načelom, ki omogočajo sožitje (vrednote človeškega življenja, dostojanstva, miru, pravičnosti, sporazumevanja). Izbirni predmet verstva in etika učenca seznanja z osnovami različnih verstev, s katerimi se v današnjem sodobnem času srečujejo, prispeva k spoštljivemu odnosu do drugačnosti, razume sporočilo in izročilo različnih verstev, ki so imela v preteklosti in imajo tudi danes velik vpliv na življenje ljudi.

Vsebine

NEOBVEZNIH IZBIRNIH PREDMETOV

v 9. razredu osnovne šole v šolskem letu 2023/24

Drugi tuji jezik - francoščina

Drugi tuji jezik – francoščina

Drugi tuji jezik ima v primerjavi s prvim tujim jezikom drugačno vlogo. Medtem ko prvi tuji jezik vodi do najvišjih in najkompleksnejših zmožnosti, je pri drugem tujem jeziku večji poudarek na sporazumevalnih in učnih strategijah ter med jezikovni in medkulturni ozaveščenosti. Pri učenju prvega tujega jezika učenci pridobijo temeljna znanja, ki so podlaga za učenje nadaljnjih jezikov. Drugi tuji jezik pa mora upoštevati in izhajati iz že usvojenega znanja prvega jezika in prvega tujega jezika.

Pouk drugega tujega jezika, ki poteka od četrtega do devetega razreda, izvajamo kot neobvezni izbirni predmet v obsegu dveh ur na teden. Učenec se v pouk drugega tujega jezika vključi prostovoljno. Možnost izbirnosti različnih jezikov dopušča učencu, da nadaljuje z izbranim jezikom ali naslednje leto izbere novega. Ko se učenec vključi v pouk drugega tujega jezika, ga mora obiskovati do konca pouka v tekočem šolskem letu.

Učenci pri pouku tvorijo zelo preprosta pisna in govorjena besedila v tujem jeziku, v katerih:

- se predstavijo in predstavijo druge,
- opišejo sebe, predmet, žival, kraj, pojav, načrte za prihodnost, svojo izkušnjo,
- preoblikujejo dano besedilo (spreminjajo osebe, kraj dogajanja, spremenijo konec zgodbe itd.).